



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia grudnia 2011 r.

**Pan
Piotr Graba
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Skarżysku-Kamiennej**

P/11/024
LKI-4101-14-03/2011

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Urzędzie Skarbowym w Skarżysku-Kamiennej (zwanym dalej Urzędem), kontrolę w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach o wykroczenia i przestępstwa skarbowe w latach 2010 – 2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 28 listopada 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Naczelnikowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie objętym kontrolą. Ocenę tę uzasadnia:

- rzetelne wykonywanie zadań w zakresie ujawniania przestępstw i wykroczeń skarbowych;
- skuteczne monitorowanie składania deklaracji podatkowych przez podatników, które spowodowało zmniejszenie liczby przypadków niezłożenia deklaracji lub złożenia z opóźnieniem;
- wykorzystanie informacji o przypadkach naruszenia przepisów podatkowych przekazanych przez Urząd Miasta w Skarżysku-Kamiennej;
- wszczynanie postępowań karnych skarbowych przez oskarżyciela skarbowego niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
- właściwe sporządzanie aktów oskarżenia o przestępstwa karne skarbowe;
- prawidłowe przeprowadzanie postępowań mandatowych;
- prawidłowe postępowanie w przypadkach złożenia przez sprawców wniosków o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności;

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

– niezwłoczne wystawianie tytułów wykonawczych na należności wynikające z niezapłaconych grzywien nałożonych mandatami karnymi.

1. Urząd rzetelnie wykonywał zadania w zakresie ujawniania przestępstw i wykroczeń skarbowych. Komórka kontroli podatkowej przekazywała informacje o powyższych zdarzeniach do właściwych komórek organizacyjnych bez zbędnej zwłoki.

Badania 15 protokołów kontroli w komórce kontroli podatkowej wykazały, że we wszystkich przypadkach uzasadniających podejrzenie popełnienia wykroczenia lub przestępstwa, nieprawidłowości ustalone w wyniku kontroli zostały ujęte w złożonych niezwłocznie do oskarżyciela skarbowego wnioskach o wszczęcie postępowania karnego skarbowego. Jednocześnie pięć spraw skierowano do komórek wymiarowych, w celu wydania decyzji wymiarowych. Postępowania podatkowe zakończone zostały wydaniem decyzji, określających zobowiązania podatkowe na łączną kwotę 37.700 zł.

Deklaracje podatkowe, które powinny zostać złożone za lata 2009-2010 Urząd rzetelnie monitorował poprzez sporządzanie wydruków z dostępnych aplikacji uwidaczniających między innymi brak wpływu deklaracji podatkowej lub przekroczenie ustawowego terminu jej złożenia. W wyniku działań Urzędu zmniejszyła się liczba przypadków niezłożenia deklaracji lub złożenia ich z opóźnieniem z 1.847 w 2009 r. do 1.613 w 2010 r. (spadek o 13%), w tym dotyczących deklaracji VAT z 490 w 2009 r. do 329 w 2010 r. (spadek o 33%).

2. W Urzędzie rzetelnie rozpatrzono wszystkie 18 zawiadomień dotyczących naruszenia przepisów podatkowych, złożonych w badanym okresie przez Urząd Miasta w Skarżysku-Kamiennej (UM). Zawiadomienia dotyczyły niezłożenia w terminie do UM deklaracji na podatek od środków transportowych DT-1. W każdym ze zgłoszonych przypadków podjęte zostały przez Urząd działania, a o ich przebiegu informowano zawiadamiającego na bieżąco.

3. W Urzędzie prawidłowo stosowano przepisy prawa i procedury wewnętrzne w prowadzonych postępowaniach karnych skarbowych.

Oskarżyciel skarbowy w każdym przypadku, po otrzymaniu zawiadomienia o naruszeniu przepisów podatkowych, które uzasadniało podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, wszczynał postępowanie karne skarbowe.

W badanym okresie w Urzędzie sporządzono siedem aktów oskarżenia o przestępstwa skarbowe. Nie wystąpiły przypadki zwrotu przez sąd aktu oskarżenia do uzupełnienia, uniewinnienia sprawcy lub umorzenia przez sąd postępowania. Świadczy to o prawidłowym przygotowaniu aktów oskarżenia.

Badania kontrolne 30 postępowań mandatowych wykazały, że wszczęcie postępowania przez oskarżyciela skarbowego następowało w okresie od jednego do 30 dni, od daty doręczenia wezwania do osobistego stawienia się podatnika w Urzędzie i w żadnym przypadku nie później niż przed upływem terminu przedawnienia ścigania. Analiza 15 spraw z zakresu postępowania mandatowego wykazała, że w każdym przypadku przestrzegane były

warunki jego dopuszczalności oraz wymogi formalne nakładania mandatu, określone w rozdziale 15 Kodeksu karnego skarbowego² (kks).

W okresie objętym kontrolą w 1.280 sprawach odstąpiono od ukarania z uwagi na niewielką społeczną szkodliwość czynu (art. 17 § 1 pkt 3 Kodeksu postępowania karnego) lub brak czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 kpk). Badania kontrolne 30 spraw wykazały prawidłowe działanie Urzędu w tym zakresie, ponieważ we wszystkich przypadkach odstąpienie od ukarania było zasadne i zostało udokumentowane notatką urzędową, zatwierdzoną przez Naczelnika Urzędu. Wobec wszystkich podatników stosowano takie same kryteria.

W Urzędzie prawidłowo stosowano procedury wynikające z art. 142 kks w zakresie dobrowolnego poddania się odpowiedzialności (DPO). W badanym okresie podatnicy złożyli do Urzędu siedem wniosków o DPO, a Urząd we wszystkich przypadkach skierował do sądu wnioski o udzielenie zgody na jego zastosowanie. Sąd wyraził taką zgodę i w żadnym przypadku nie zmienił wynegocjowanych przez Urząd wysokości kar grzywny. Ustalono, że od wszystkich sprawców wyegzekwowano spełnienie obowiązków określonych w art. 143 kks, dotyczących zapłaty uszczuplonej należności, uiszczenia tytułem kary grzywny kwoty odpowiadającej co najmniej jednej trzeciej minimalnego wynagrodzenia, a za wykroczenie skarbowe – kwoty odpowiadającej co najmniej jednej dziesiątej tego wynagrodzenia oraz zapłaty, co najmniej zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania. Wnioski skierowane przez Urząd do sądu zawierały wszystkie elementy określone w art. 145 § 2 kks, a sprawcy byli zawiadamiani niezwłocznie o wniesieniu wniosku o DPO do sądu. Termin realizacji postępowań przygotowawczych z zakresu DPO w Urzędzie w żadnym przypadku nie przekroczył trzech miesięcy i nie wymagał przedłużenia na podstawie art. 153 § 1 kks.

Wobec płatników podatku dochodowego od osób fizycznych, którzy nie składali deklaracji za lata 2009-2010 lub nie wpłacali pobranego podatku w czterech przypadkach skierowano akty oskarżenia o przestępstwo z art. 77 § 2 kks, a w 11 sprawach za czyn z art. 77 § 3 kks wystawiono mandaty kredytowane w wysokości od 130 zł do 500 zł, uzależnionej od kwoty uszczuplenia w podatku.

W okresie objętym kontrolą stanowisko pracy ds. Rachunkowości Budżetowej wystawiło tytuły wykonawcze na wszystkie należności wynikające z niezapłaconych grzywien nałożonych mandatami kredytowanymi. Badanie terminowości wystawienia 15 tytułów wykonawczych wykazało, że we wszystkich przypadkach tytuły wykonawcze wystawione zostały w terminie od 1 do 14 dni od daty przekazania rejestru mandatów do stanowiska pracy ds. Rachunkowości Budżetowej. We wszystkich przypadkach wszczęto postępowanie egzekucyjne.

Sprawami karnymi skarbowymi zajmował się w Urzędzie jeden pracownik – oskarżyciel skarbowy, który posiadał wykształcenie wyższe prawnicze. W badanym okresie oskarżyciel skarbowy uczestniczył w dwóch szkoleniach z zakresu zadań wynikających z kodeksu karnego skarbowego.

² Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 ze zm.

4. W zakresie realizacji zadań w ramach budżetu zadaniowego Urząd zrealizował zalecenia wynikające z dwóch dyspozycji Ministerstwa Finansów z 2010 r.

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

* * *

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Naczelnikowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zostaną one rozpatrzone przez właściwą komisję NIK.